

ilerici kadınlar derneği

progressive
women's
organisation

Office Abroad: Faelledvej 16C, 4tv
- DK-2200 Copenhagen N - Denmark

Tarih/Date: 24.2.1985

Sayı/Number:

Değerli dostlar,

Bu yıl 8 Mart Dünya Kadınlar Gününün 75. yıldönümünü kutluyoruz. Bugün tam 75 yıldır dünyanın her kıtasında, her ulustan, her ırktan, her renkten kadınlar olarak eşitlik için, barış için, ilerleme için gene savaşımdayız 8 Mart'ta.

Bugün, 75 yıl önce 8 Mart'ın Dünya Kadınlar Günü ilan edilmesinin başını çeken, demokratik kadın hareketinin öncülerinden Klara Zetkin'i saygıyla anıyoruz.

Bugün, bir emekçi kadın hareketinin yaratılmasının ve artık bir Dünya Kadınlar Gününe gereksinim duyulmasının zeminini hazırlayan,

- 8 Mart 1847'de daha iyi çalışma koşulları ve oy hakkı için eyleme geçen New Yorklu tekstil işçisi kadınları,
- Paris Komününün barikatlarında savaşarak komünün bayrağında simgeleşen onbinlerce Fransız kadını,
- 1899'da ilk kez barış için Lahey'de 1. Dünya Kadınlar Kongresini toplayan kadınları,
- Daha yüzyılımızın başında Almanya'da sendikal hareketin yaygınlaşmasında önemli bir rol oynayan işçi kadınları,
- 1905-1907 yıllarında Rusyada yükselen genel grevlerde yığinsal olarak yer alan Rusya emekçi kadınlarını,

anıyoruz. Bu yiğit kadınların savaşımı, yüzyılımızın insanlık tarihinin en köklü değişikliklerine sahne olmasına vazgeçilmez bir katkıydı. Onlar kadınların yeniden toplumda eşit konumlarını elde edebilme savaşımının öncüsü oldular. Milyonlarca kadının haklarının bilincine varmasını ve yeryüzünün birçok köşesinde yepyeni dünyalar kurulmasında önemli roller oynamasını sağladılar. Onların mücadelesini bugün de sürdürmekten onur duyuyoruz.

1985 yılı 8 Mart'ında bugüne dek görülen en kanlı, en yıkıcı savaşın, 2. Dünya Savaşının sona ermesinin 40. yılını kutluyoruz. Bu savaş sırasında milyonlarca kadın Hitler faşizmi ve Japon militarizminin vahşetini durdurmak için direnişe geçmişti. Gene onlardan milyonlarcası bu amaçla cephede yada cephe gerisinde direniş hareketinde hayatını verdi. Faşizme ve militarizme karşı şimdi her zamankinden daha büyük önem taşıyan savaşımımızda onların örneklerinden güç alıyoruz.

Gene bundan 40 yıl önce, 1 Aralık 1945'de Paris'te biraraya gelen pekçok ülkenin temsilcisi kadın barış için, faşizmi tarih sahnesinden silip atmak amacıyla Uluslararası Demokratik Kadınlar Federas-

yonunu kurdular. Türkiyeli kadınlar olarak bizler bu 8 Mart'ı UDKF'nin yüz milyonlarca üyesiyle birlikte, onlardan destek alarak, aynı amaçlar için uğraşı vererek kutlamaktan gurur duyuyoruz.

8 Mart 1985'de ülkemizde bağımsızlık, barış, insanca yaşamak için, kadın hakları için uğraşı vermiş sayısız kadını anıyoruz. Ulusal bağımsızlık savaşımızın kahraman kadın savaşçıları, halkımızın mutluluğu, işçi sınıfının çıkarları için yılmazca uğraşı veren onbinlerce kadın bugün gene yanımızda, bize güç savaşımızda destek oluyorlar.

8 Mart ülkemizde ilk kez yığinsal olarak bundan tam 10 yıl önce kutlandı. Bu kutlamayı gerçekleştiren kadınlar kısa bir süre sonra, 3 Haziran 1975'de İlerici Kadınlar Derneğini kurdular. Ancak İKD'nin başı çekmesi sayesinde 8 Mart yurdun en ücra köşelerine kadar tanındı, öğrenildi, Türkiye demokratik kadın hareketinin de geleneği haline geldi. Bunu sağlamak için onbinlerce kadın büyük fedakârlıkla çalıştı, didindi. Geceyarılarına kadar yaptığı börekleri ertesi gün satarak 8 Mart toplantısına para sağlayan ninelerden, bu uğurda yaşamını bile vermeye çekinmeyen Meryem Karakızlara kadar sayısız yiğit İKD üyesi hiçbir zaman unutulmayacaktır, unutulmamalıdır.

Onların emeklerinin boşa gitmemesi, ülkemizde filizleri atılan demokratik kadın hareketinin gelişmesi için bu yıl 5 yıldır ki pek çok ilerici kadın en ağır koşulları göğüsleyerek direniyor. 8 Martları hapislerde bile kutlayan, her türlü işkenceye karşı insanlık onurunu koruyabilen, cunta mahkemelerinde kadın hareketini savunan kardeşlerimizle öğrenüyoruz. Türkiye'nin bugünkü koşullarında 8 Mart'ı işyerinde yada mahallesinde arkadaşlarıyla birlikte kutlamak, bugün yakınlarını faşist yada devlet terörüne kurban vermiş kadınlarla birlikte olmak, hatta göğsüne bir küçük kırmızı 8 Mart karanfili iliştmek kahramanlıktır. Binlerce kadın bunu 5 yıldır gözünü kırpmadan yapıyor.

Birçok ilerici kadın yıllardır 8 Mart'ı ülkemizden, dostlarından, sevdiklerinden uzakta, sürgünde kutluyor. Binlerce kilometre ötede de olsa Türkiyedeki kardeşlerinin savaşımını beyninden, onların güçlüklerini ve acılarını yüreğinden çıkarmadan, onlarla dayanışmayı yükseltmek, dünya demokrat kadınlarıyla kardeşçe bağları sıkılaştırmak için durmaksızın, her fırsattan yararlanarak çalışmak da kahramanlıktır.

8 Mart artık, iş için, ekmek için yurdundan ayrılmak zorunda kalmış Türkiyeli göçmen kadınlar arasında da bir gelenektir. Bugün Batı Avrupa'da örgütlülükleri ile tüm göçmen kadınlara örnek olan Türkiyeli kadınlar 8 Mart'ı yaşadıkları ülkelerin işçi, emekçi kadınlarıyla birlikte, uluslararası dayanışmanın en güzel örneklerini vererek kutluyorlar. Göçmen işçilerin hakları için savaşımı o ülke işçi sınıfının istemleriyle bağlıyorlar. Türkiye'deki kardeşleriyle sürdürdükleri dayanışmayı 8 Martlarda daha da yükseltiyorlar.

Kısacası bugün Türkiyeli kadınlar nerede, hangi koşullarda olurlarsa olsunlar, 8 Mart'ı yaratan kadınlara lâıyk olduklarını, dünya demokratik kadın hareketinin şerefli bir parçası olduklarını kanıtlıyorlar.

8 Mart 1985'de hepimiz bir kez daha barış, eşitlik, ilerleme için savaşımında kararlılığımızı pekiştirelim.

- . İnsanlığı yokedecek bir atom savaşının çıkmasını engellemek,
- . Tüm nükleer silahların yok edilmesini,
- . Halklar arasında gerginlik ve savaşların değil, barış ve kardeşliğin egemen olmasını,
- . Ülkemizde gerçek demokrasinin kurulabilmesini,
- . 8 Martların Türkiye'de de özgürce kutlanmasını,
- . İKD'nin ve diğer demokratik kadın hareketlerinin serbesçe çalışabilmesini,
- . Gencecik insanlarımızın darağaçlarından kurtarılmasını,
- . Barış savaşçısı Reha İsvan'ın ve kadın-erkek tüm politik tutukluların zindanlardan çıkarılmasını,
- . Kürt halkının ulusal haklarına kavuşmasını,
- . Göçmen kadınlara yönelik her türlü ayırımın ortadan kaldırılmasını,

sağlamak amacıyla sürdürdüğümüz çabaları bir kat daha artıralım.

Birleşmiş Milletler Kadın Onyılı'nın son yılını yurt içi ve yurt dışında Türkiyeli kadınların konumunu iyileştirmek için, onlarla dayanışmayı genişletmek için değerlendirelim.

Hepinizin 8 Mart'ını kutlar, çalışmalarınızda yeni başarılar dilerim.

Beria Onger
İKD Genel Başkanı

